

ПРОГРАМИ САУ

ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ АДВОКАТІВ

довідковий
біндер
травень '2010
№2

© Спілка адвокатів України, 2010

НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ САУ З ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ АДВОКАТІВ » стор. 2

VII дистанційний відеосемінар для адвокатів, який проводять Спілка адвокатів України та Академія адвокатури України. Обговорювалися дві теми: "Розгляд цивільних справ про повернення банківських кредитів" та "Застосування норм земельного законодавства при розгляді цивільних справ". Доповідачем був В.Гуменюк, Суддя Верховного Суду України. Брала участь в семінарі адвокати з 9 регіонів: Київ, Київська область, Волинь, Дніпропетрівськ, Одеса, Рівне, Тернопіль, Хмельницький, Чернігів.

Правила адвокатської етики:
Адвокат має постійно працювати над вдосконаленням своїх знань і професійної майстерності (стаття 10)

НАВЧАЛЬНІ СЕМІНАРИ

З КОНВЕНЦІЇ ПРО ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ І ОСНОВОПОЛОЖНИХ СВОБОД

КОНСУЛЬТАТИВНЕ БЮРО з прав людини було засновано Спілкою адвокатів

» продовження на **СТОР. 4**

LLL: НАВЧАННЯ ПРОТЯГОМ ЖИТТЯ

"Навчання протягом всього життя" — це сучасна концепція післядипломної професійної освіти (система безперервної освіти — Lifelong Learning)

В УКРАЇНІ реалізуються цілі Болонського процесу, зокрема концепція навчання протягом усього життя людини. У національній системі безперервної освіти постійною ланкою є післядипломна освіта, яка забезпечує фахове удосконалення спеціалістів,

поглиблення, розширення і оновлення набутих раніше професійних знань, умінь і навичок. Головною її метою є: задоволення потреб у кваліфікованих кадрах, що відповідають принципу компетентності; забезпечення умов для постійного підвищення кваліфікації

фахівців, безперервного розвитку потенціалу кожного спеціаліста, його інтелектуального рівня, отримання професійно необхідних знань та умінь; опанування нових спеціалізацій; впровадження гнучкої системи безперервної освіти впродовж усього життя.

ДИСТАНЦІЙНІ СЕМІНАРИ

2007 РІК – впроваджено на базі Спілки адвокатів та Академії адвокатури дистанційні відео-семінари для адвокатів.

» докладніше на **СТОР. 3**

ЗМІСТ

НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ САУ З ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ АДВОКАТІВ	2
МАЙСТЕР-КЛАСИ ВІДОМИХ АДВОКАТІВ	2
ДИСТАНЦІЙНЕ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ АДВОКАТІВ	3
МІЖНАРОДНІ ПРОФЕСІЙНІ ПРОГРАМИ	4

НАВЧАЛЬНІ СЕМІНАРИ З КОНВЕНЦІЇ ПРО ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ (ПРОДОВЖЕННЯ)	4
ШКОЛИ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ АДВОКАТІВ: РЕСПУБЛІКАНСЬКА ШКОЛА МОЛОДОГО АДВОКАТА, ШКОЛИ АДВОКАТСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ	6
ДРУКОВАНІ ВИДАННЯ	7

Л.Б.ХВАН. АККРЕДИТОВАНА ПРОГРАМА НЕПЕРЫВНОГО ПРОФЕСІОНАЛЬНОГО РАЗВИТТЯ АДВОКАТОВ (ФРАГМЕНТ СТАТТІ)	8
"ЛИСТ МЕРОПРИЯТІЙ, ВКЛЮЧЕНИХ В СРД-ПРОГРАМУ АССОЦИАЦИИ АДВОКАТОВ УЗБЕКИСТАНА"	10

НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ СПІЛКИ АДВОКАТІВ З ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ АДВОКАТІВ

**ЗГІДНО ЗІ СВОЇМ СТАТУТОМ
СПІЛКА АДВОКАТІВ УКРАЇНИ:**

- Сприяє професійному розвитку адвокатів, підвищенню їх кваліфікації та поширенню правил адвокатської етики, обміну досвідом роботи адвокатів, вивчає й узагальнює адвокатську практику.
- Бере участь в організації юридичної освіти, перепідготовці кадрів та підвищенні кваліфікації юристів.

Визначаючи на початку своєї діяльності роль САУ у створенні системи підвищення кваліфікації адвокатів України, Спілка врахувала існуючий в українській адвокатурі досвід, зокрема, Громадського науково-дослідного інституту судового захисту та підвищення кваліфікації адвокатів, Шкіл професійної майстерності, ораторського мистецтва, методичних рад, що існували в колегіях адвокатів, а також практику зарубіжних навчальних центрів з підготовки та підвищення професійної кваліфікації адвокатів.

За двадцять років існування Спілка адвокатів України провела величезну кількість навчальних заходів для адвокатів: навчальні семінари з застосування законодавства, тренінги з тактики і методики ведення певних категорій цивільних і кримінальних справ, семінари, зокрема з застосування міжнародних стандартів адвокатської етики, тощо.

Узагальнюючи величезний накопичений Спілкою досвід здійснення підвищення кваліфікації адвокатів, правління САУ прийняло у 1995 році рішення про заснування спеціалізованого вищого юридичного навчального закладу, одним з напрямів якого стане підготовка юристів до адвокатської діяльності, стажування та підвищення кваліфікації адвокатів. Одночасно Спілка продовжує системне навчання за програмами для членів САУ.

Отже, Спілка адвокатів сьогодні здійснює в комплексі з постійнодіючими навчальними програмами для адвокатів у Інституті підвищення кваліфікації Академії адвокатури України різні форми підвищення кваліфікації адвокатів:

- міжнародні та всеукраїнські конференції, семінари;
- міжнародні професійні програми;
- стажування за кордоном;
- тренінги;
- дистанційні відеосемінари;
- семінари з обміну досвідом адвокатської діяльності;
- майстер-класи;
- республіканська Школа молодого адвоката;
- регіональні Школи адвокатської майстерності;
- щорічні адвокатські дискусії;
- постійнодіючі круглі столи;
- комітети з різних галузей права;
- практикуми з медичного права

МАЙСТЕР-КЛАСИ ВІДОМИХ АДВОКАТІВ

Майстер-клас адвоката Й.Л.Бронза "Захисна промова". 2006 рік.

Майстер-клас для адвокатів відбувся в Інституті підвищення кваліфікації Академії адвокатури України, яку свого часу закінчила Регіна Гусейнова. Другим тренером з публічної комунікації була кандидат філологічних наук Тетяна Трошинська. Обидві мають десятирічний стаж тренерської роботи, зокрема на телевізійних каналах "1+1", "СІТІ", "ІНТЕР", СТБ.

Майстер-клас адвоката Регіни Гусейнової з телевізійного та публічного спілкування

У квітні 2010 р. в Севастополі відбулося відкриття Школи підвищення адвокатської майстерності. Рішення про її створення було прийнято на загальних зборах Севастопольського регіонального відділення САУ і приурочено до 20-річчя Співки адвокатів України. Головним завданням Школи є підвищення професійного рівня, перш за все, молодих адвокатів шляхом обміну практичним досвідом, навчання у метрів адвокатури, відвідування майстер-класів.

Перший майстер-клас у Школі провів адвокат Г.О.Карпенко з проблемних питань адвокатської практики.

Майстер-клас судді Європейського суду з прав людини від України Ганни Юдківської "Право на справедливий суд". 2010 рік.

Г.Ю.Юдківська тривалий час працювала адвокатом Печерської ЮК м.Києва.

ДИСТАНЦІЙНЕ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ АДВОКАТІВ

"У 2007 році Співка адвокатів України спільно з Академією адвокатури України приступила до реалізації запропонованої нею Програми запровадження постійно діючої системи дистанційної та стаціонарної форм підвищення кваліфікації адвокатів. Ця Програма обговорювалася адвокатами – членами САУ на вересневих 2006 р. міжрегіональних семінарах в Чернігові, Севастополі, Донецьку, Одесі та Києві. Вона передбачає запровадження розробленої Академією адвокатури України принципово нової Концепції постійно діючої системи дистанційної та стаціонарної форм підвищення кваліфікації юристів. На базі відділень САУ планується відкрити міжрегіональні навчальні центри."

(Золота книга адвокатури України" – К., 2006, стор.106)

ДИСТАНЦІЙНІ ВІДЕО-СЕМІНАРИ збирають адвокатів у середньому з 10-15 регіонів одночасно. Адвокати мають можливість не тільки почути досвідченого доповідача, як правило, суддів Верховного Суду та Вищого Господарського Суду, а й безпосередньо, у режимі реального часу, отримати відповіді на складні правові питання, дискутувати один з одним.

НАПРИКЛАД, ТРЕТІЙ дистанційний відео-семінар одночасно зібрав адвокатів у 10 студіях (Донецьку, Житомирі, Києві, Луцьку, Луганську, Одесі, Полтаві, Рівному, Сумах, Тернополі), котрі прослухали лекцію судді Вищого господарського суду Б.Грека та взяли участь у дискусії з актуальних проблем практики у господарських справах, почули відповіді на питання, які виникають у їх професійній діяльності.

КРІМ НАВЧАЛЬНИХ семінарів у дистанційному режимі неодноразово обговорювалися проблеми адвокатури, законопроекти про адвокатуру, внесені до парламенту. Зокрема після згаданого семінару віце-президент САУ О.Жуковська зупинилася на декотрих вадах законопроектів про адвокатуру, адвокати із зазначених регіонів висловили своє ставлення до найбільш гострих питань реформування адвокатури.

КАТЕГОРИЧНО БУЛО засуджено спробу без кваліфікаційних іспитів увійти в адвокатуру значній кількості правників, що принижує їх як юристів, котрі взмозі підтвердити свій професіоналізм через екзамени. Підкреслено, що правники прагнуть поставити адвокатуру собі на службу, вкинути тисячі своїх прихильників через "чорний хід".

ВИСЛОВЛЮВАЛАСЯ ДУМКА, що уніфікація без кваліфікаційних іспитів може знищити адвокатуру. Критиці піддалися декотрі положення законопроектів, які зводять нанівець самоврядування в адвокатурі. Зокрема, це стосується норм щодо побудови професійної організації на рівні регіонів і фактична відсутність постійнодіючого республіканського органу, котрий би представляв адвокатуру в цілому, вирішував щоденні питання адвокатської спільноти, здійснював захист всіх адвокатів України.

ПРОПОНУВАЛОСЯ ЗАЛИШИТИ чинний закон "Про адвокатуру" і внести до нього необхідні зміни і доповнення. Адвокати підтримали позицію САУ та ВККА стосовно реформи адвокатури, позитивно оцінили програму САУ зі створення адвокатських кімнат у судах, програму дистанційних відео-семінарів.

ЙШЛОСЯ ТАКОЖ про кричущі факти переслідування адвокатів, котрі допускають правоохоронні органи і термінові заходи із захисту професійних прав адвокатів та гарантії адвокатської діяльності.

Дистанційних навчальних відео-семінарів проведено десять.

На фото: VI дистанційний відео-семінар "Проблемні питання незакінченого та самочинного будівництва" (доповідач – суддя Верховного суду України В.І. Гуменюк) відбувся 16 грудня 2009 року.

МІЖНАРОДНІ ПРОФЕСІЙНІ ПРОГРАМИ

У КРАЇНСЬКО-НІДЕРЛАНДСЬКИЙ ПРОЕКТ впровадження нового цивільного кодексу в Україні – Програма “Матра”, здійснювався Центром суддівських студій, Верховним судом України, Апеляційними судами, Міністерством юстиції України, Академією суддів України, Академією адвокатів України за сприяння Спілки адвокатів України (2005-2007 рр.).

2007 РІК. Семінари для адвокатів в регіонах за Програмою “Матра”, що виконувалась за участю Академії адвокатури України й за активної роботи в Програмі членів САУ О.Захарової, С.Гончаренка, Т.Варфоломеєвої, А.Бірюкової.

2009 РІК. Члени САУ у Спілці адвокатів Норвегії. Для отримання ліцензії на адвокатську практику, яка видається «Установою по нагляду за роботою адвокатів», претендент повинен мати 5-6 років юридичної практики після здобуття вищої юридичної освіти та прослухати підготовчий курс.

Учасники програми “МАТРА” під час проведення заходу у межах програми

МІЖНАРОДНІ зв'язки Спілки адвокатів України встановлювалися і підтримувалися, починаючи з її заснування, адже почесними членами САУ стали адвокати з США, Канади, Аргентини, Польщі, які були присутні на Установчому з'їзді 20-22 вересня 1990 року. Члени САУ проходили довгострокове та короткострокове стажування у США, Канаді, Нідерландах, Норвегії, Німеччині, Польщі, Японії, Франції (в тому числі у Європейському суді з прав людини) тощо.

ЗА УЧАСТІ САУ відбувся Перший міжнародний конгрес з медичного права, який об'єднав відомих юристів і медиків з багатьох країн світу. Оргкомітет Конгресу очолила член правління Спілки Радміла Гревцова. На Конгресі виступили Т.Варфоломеєва, О.Жуковська, К.Бузаджи. САУ постійно проводить навчальні семінари для медиків і юристів з медичного права. Зокрема, семінари-практикуми з ведення “медичних” справ. САУ та Академія адвокатури найближчим часом відкриють Науково-консультативний центр з медичного права. ●

« НАВЧАЛЬНІ СЕМІНАРИ З КОНВЕНЦІЇ ПРО ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ І ОСНОВОПОЛОЖНИХ СВОБОД, продовження. початок – стор.1

Україні у 1998 році і є одним з її структурних підрозділів. Спілка адвокатів провела організаційну роботу та відібрала групу з 40 адвокатів з усіх регіонів України, які протягом 2000–2003 років проходили інтенсивне теоретико-практичне навчання, беручи участь у проекті “Комплексний теоретико-практичний тренінг для адвокатів: застосування міжнародно-правових стандартів прав людини”,

Семінар для адвокатів у межах спільного проекту САУ та Ради Європи, 2008 рік.

організаційну і фінансову допомогу якому надали Рада Європи, Міністерство закордонних справ

Великої Британії, АВА-СЕЕЛІ, COLPI (нині – “Правова ініціатива відкритого суспільства”), Міжнародний фонд “Відродження”, Міжнародний центр з захисту прав людини “INTERRIGHTS”.

Зазначена група адвокатів стала кадровою основою Бюро і дала САУ можливість не лише посилити кадрово Центральний офіс Бюро САУ в Києві, а й відкрити у 2002 році з фінансовою допомогою Міністерства закордонних справ Великої Британії офіси Бюро в Одесі, Хмельницькому, Криму, Севастополі, Луцьку, Полтаві, Львові і започаткувати на безоплатних засадах програму щотижневого консультування громадян з питань застосування Європейської Конвенції про захист прав людини, можливостей та перспектив їх звернення до Європейського суду з прав людини.

Громадяни мають можливість отримати від адвокатів, які пройшли відповідний курс навчання, інформацію щодо того, яким є зміст основних прав, гарантованих Конвенцією, як Європейський суд в своїй практиці тлумачить ці права та їх правомірні обмеження і, відповідно, чи містить конкретна ситуація, яку громадянин розцінює як порушення його права, підстави для звернення до Європейського суду з прав людини, порядок звернення до Суду.

Разом з безоплатними консультаціями для громадян, Консультативне Бюро САУ при активній співпраці з Радою Європи продовжує знайомити адвокатів України з останніми теоретичними і практичними наробками міжнародної юридичної спільноти у галузі захисту прав людини, організовуючи круглі столи, семінари і робочі читання.

На фото: "Робочі читання з питання захисту прав людини: національний та міжнародний аспекти" – м.Хмельницький 04.11.2006 р.

Тільки у 2006 році САУ та Консультативним Бюро за участі Ради Європи було проведено семінари-тренінги "Застосування міжнародно-правових механізмів захисту прав людини (позитивні обов'язки держави у світлі ст. 2, 3, 5, 6 ЄКПЛ)", адвокатські читання з питань застосування Європейської конвенції з захисту прав людини у Києві, Дніпропетровську, Хмельницькому.

У грудні 2006 року проведено (знову-таки з участю представників Ради Європи) семінар-тренінг для адвокатів "Застосування міжнародно-правових механізмів захисту прав людини і право власності" – м.Київ.

ЧЕРГОВИЙ ПРАКТИЧНИЙ семінар-тренінг для українських адвокатів з питань застосування міжнародно-правових механізмів захисту прав людини «Право на свободу та особисту недоторканість, право на справедливий судовий розгляд відповідно до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод – український аспект» (ст. 5, 6 ЄКПЛ) було проведено 26-27 червня 2008 року у м.Києві Спілкою адвокатів України, Консультативним Бюро з прав людини САУ спільно з Радою Європи.

НАВЧАЛЬНІ СЕМІНАРИ щодо Конвенції проводилися у 2009 році, а також включені в програму другої Республіканської Школи молодого адвоката, що проходить в Одесі в червні 2010 р. та у нову програму, що розпо-

чнеться у вересні 2010 р. в Інституті підвищення кваліфікації Академії адвокатури України.

КОРИСНИМ І вельми цікавим був спільний видавничий проект Спілки адвокатів України, Британського Центру INTERIGHTS, Ради Європи з видання однієї з перших книг щодо застосування Конвенції з захисту прав людини та основоположних свобод – "Європейська конвенція з прав людини: основні положення, практика застосування: український контекст".

Книга безоплатно розповсюджена серед адвокатів, суддів та надіслана у провідні бібліотеки України та низки європейських країн.

Над книгою, зокрема, працювали члени САУ Жуковська О.Л., Бузаджи К.М., Гончаренко С.В. ◆

Подяка колективу Консультативного Бюро

На ім'я президента САУ надійшов лист від Іванової Ірини Федорівни, в якому вона висловлює особисту подяку директору Консультативного Бюро з прав людини САУ К.М.Бузаджи, а також щиру подяку колективу

Бюро за фахову та кропітку підготовку її заяви до розгляду у Європейському суді. В листі пані Іванової також зазначено: "хочу висловити окрему подяку за чуйність та своєчасну і дієву підтримку, що для мене, інваліда, виявилось надзвичайно важливим, враховуючи критичні обставини та час".

Севастополь, 2007 р.

ШКОЛИ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ АДВОКАТІВ

РЕСПУБЛІКАНСЬКА ШКОЛА МОЛОДОГО АДВОКАТА

У травні 2009 р. відбулася Республіканська школа молодого адвоката, яку САУ проводила сумісно з Вищою кваліфікаційною комісією адвокатури. Член правління САУ, голова комісії САУ з підвищення кваліфікації адвокатів доцент Захарова О.С., та Спілка адвокатів України відкрили Республіканську Школу молодого адвоката, де були присутні адвокати з різних регіонів України. Знаково, що перша лекція була присвячена проблемним питанням застосування Правил адвокатської етики (до 10 річчя їх схвалення в Україні). Віце-президент САУ к.ю.н. Жуковська О.Л. у своїй лекції посилалася на дисциплінарну практику, міжнародні документи, відповіла на питання молоді. Актуальні теоретичні та практичні питання цивільного процесу розкрила член правління САУ, к.ю.н., доцент Захарова О.С. Вітаючи учасників Школи, президент САУ Варфоломеева Т.В. наголосила, що

Друга Республіканська Школа молодого адвоката пройде в межах щорічних "Адвокатських дискусій" в Одесі 4 червня 2010 р.

О.Захарова. Одеса. 2009 р.

ШКОЛИ ПІДВИЩЕННЯ АДВОКАТСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

ШКОЛА АДВОКАТСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ У СЕВАСТОПОЛІ

Севастопольське відділення САУ заснувало Школу підвищення адвокатської майстерності і присвятило цю

подію 20-літтю Спілки адвокатів України. Відкрив Школу 28 квітня голова відділення САУ Жерновий А.В., котрий повідомив про створення САУ Комітету з захисту прав адвокатів. На першому навчальному семінарі йшлося про стан дисциплінарної практики, огляд якої по місту Севастополю зробив голова дисциплінарної палати КДКА м. Севастополя адвокат Єременко А.Б. Відбувся майстер-клас адвоката Карпенка Г.О. з проблемних питань адвокатської практики.

РЕГІОНАЛЬНІ ШКОЛИ АДВОКАТСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

Створено Школи адвокатської майстерності на базі Кваліфікаційно-дисциплінарних комісій та відділень САУ в Одесі, Рівному, Харкові, Кіровограді та в інших регіонах.

ІНСТИТУТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ АКАДЕМІЇ АДВОКАТУРИ УКРАЇНИ

1 лютого 2010 р. відкрився Інститут підвищення кваліфікації Академії адвокатури України, який отримав відповідну ліцензію і право видавати сертифікат державного зразка про підвищення кваліфікації адвокатів, юристів, викладачів права тощо.

Першими слухачами стали вузівські викладачі. Незабаром розпочнуться заняття у Вищій школі адвокатури Інституту підвищення кваліфікації: тренінги, майстер-класи, стажування, літні школи права, школа міжнародного захисту прав людини, діятимуть студії з професійної етики та ділового етикету, школа адвокатської підготовки.

Впроваджується дистанційне підвищення кваліфікації юристів.

В Інституті діють студії ораторського мистецтва, правничої української мови, Центри медіації, медичного

права.

Є й спеціальні програми для населення у Недільній школі права, правові лекторії, наприклад, для молоді, правові курси для фахівців, наприклад, для журналістів, бухгалтерів, тижневі юридичні практикуми з медичного, земельного та сімейного законодавства. ●

Вручення сертифікатів про закінчення Школи адвокатської підготовки Академії адвокатури України. 2009 р.

ДРУКОВАНІ ВИДАННЯ

НА ДОПОМОГУ АДВОКАТАМ САУ РОЗРОБЛЯЄ ПОСІБНИКИ, КОМЕНТАРІ, ЗБІРКИ СУДОВИХ ПРОМОВ

Судові промови адвокатів України. – К., 2000.

Історія адвокатури України. – К., 2002.

Європейська конвенція з прав людини: основні положення, практика застосування, український контекст. – К., 2004.

Коментар до Закону України "Про адвокатуру". – К., 2010.

Криміналістика для адвокатів. – К., 2010, та інші.

Вестник Одесской адвокатуры

Заснований в 2001 р. Засновниками видання є: АО "Одеська обласна колегія адвокатів", КДКА Одеської області, Одеське відділення Спілки адвокатів України.

Виходить 4 рази на рік. До редакційної колегії входять члени САУ: Бронз Й.Л. – головний редактор, віцепрезидент САУ; С.І.Ємець – заступник головного редактора; Н.А.Рудницька; М.А.Тулякова; Л.П.Нікіфорчук.

Основна мета видання – розповсюдження і впровадження позитивного досвіду та інформаційне забезпечення діяльності адвокатів Одеської області.

Інформаційно-методичний бюлетень

Заснований АО "Тернопільська обласна колегія адвокатів", КДКА Тернопільської області, Тернопільським відділенням САУ.

Бюлетень адвокатури Кіровоградщини

Бюлетень видається КДКА та Кіровоградським відділенням САУ і протягом багатьох років є помічником і порадиником адвокатів Кіровоградщини.

Головний редактор цього видання – голова Кіровоградського відділення САУ Пільгуй М.О. Члени редакційної колегії – заступник голови регіонального відділення САУ Малюта Р.В. та члени САУ Безсмола О.В., Волосян О.І.

"Адвокатские чтения"

Одеська ОКА та відділення САУ випускають збірку під такою назвою, де розміщують тези лекцій, прочитаних на курсах адвокатської майстерності.

Журнал "Адвокат"

Заснований САУ 14 лютого 1996 р. Постановою ВАК від 1.10.2000 р. журнал включено до Переліку наукових фахових видань України.

До редакційної колегії входять члени САУ:

Варфоломеева Т.В. – голова редколегії, Бронз Й.Л., Гончаренко С.В., Жуковська О.Л., Ізовітова Л.П.

Журнал створений з метою сприяння адвокатам у висококваліфікованому здійсненні ними професійної діяльності, обміну досвідом та ознайомлення з науковими розробками в галузі права. ●

Круглі столи, проведені Академією адвокатури та Спілкою адвокатів України

"Проблеми адвокатського самоврядування"

"Професійні права адвоката і гарантії адвокатської діяльності у проекті КПК і законопроектах про адвокатуру"

"Адвокатська таємниця"
"Концептуальні засади реформування законодавства про адвокатуру"

"Професійні права адвоката"

"Організаційні та етичні питання уніфікації професії"

"Організаційні форми адвокатської діяльності в законопроектах про адвокатуру"

"Концепція розвитку медичного права і законодавства України у галузі охорони здоров'я"

"Новий законопроект «Про адвокатуру»: спірні питання і шляхи їх розв'язання"

"Європейська модель української адвокатури" (до питання про законопроект "Про адвокатуру")

"Адвокатура України: виклики часу"

"Конституційні засади діяльності адвокатури"

Це лише невеликий перелік тем "круглих столів", деякі з яких стали постійнодіючими. Зокрема, спільно з Асоціацією процесуалістів України триває проект "Постійнодіючий круглий стіл з проблем розробки нового КПК України". Разом з Асоціацією також проводились обговорення нагальних проблем безоплатної правової допомоги, захисту свідків, боротьби з корупцією тощо. ●

АККРЕДИТОВАННАЯ ПРОГРАММА НЕПРЕРЫВНОГО ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО РАЗВИТИЯ АДВОКАТОВ

Л.Б. Хван,

Директор научно-исследовательского Проекта
«Центр повышения квалификации адвокатов»,
доцент Ташкентского государственного
юридического института, канд.юрид.наук, адвокат

Любое мероприятие, указанное ниже в “Листе”, в котором принимает участие адвокат-член Ассоциации адвокатов Узбекистана, предоставляет ему возможность получить кредитные часы, совокупность которых (в объеме 72 часа), например, за период с 1 января 2006 г. по 1 января 2010 г. (4 календарных года) позволит рассматривать его как прошедшего курс повышения квалификации.

По итогам каждого мероприятия, в котором участвовал адвокат, следует высылать копию документа о начисленных кредитных часах. Итоговым документом является сертификат, аккредитованный национальным адвокатским сообществом посредством специальной системы, разработанной Проектом «Центр повышения квалификации адвокатов». Сертификат с указанным объемом часов подтвердит прохождение адвокатом соответствующей квалификационной переподготовки. Кроме того, структурированная информация о его участии в аккредитованном мероприятии в нижеуказанном “Листе”, в целях учета полученных им кредитных часов, также поступит в компьютерную базу данных Ассоциации адвокатов Узбекистана.

Мы также рассматриваем и такой вариант учета кредитных часов, который разработан для солиситоров Англии. В частности, Общество юристов полагает, что ответственность за соответствие требованиям CPD и за индивидуальное развитие лежит на индивиде, а не на фирме (коллегии, бюро). Солиситору рекомендуют обратиться к методике определения потребностей в тренингах и мероприятиях, используя специально разработанные формы. Эти формы свидетельствуют о серьезности подхода к получению новых знаний, необходимости продуманного подхода к своему т.н. карьерному плану, реалистичного взгляда. Более того, одним из требований английской CPD – это ведение записей по обучению по образцу, которые могут быть в любое время запрошены Обществом юристов. Таким образом, часть работы по ведению учета возлагается на адвоката, который должен по запросу Общества юристов представлять соответствующие материалы по специальным формам.

CPD-программа предоставляет адвокатам широкие

возможности непрерывного и самостоятельного участия (выбора) в повышении своего образовательного уровня через многочисленные теоретические, научно-практические семинары и конференции, тренинги и круглые столы, публикации, тестовые курсы Проекта «Центр повышения квалификации адвокатов» и онлайн-семинары и т.п. Конечно, не каждый регион может иметь развитую юридическую инфраструктуру, но и это учитывается в CPD-программе.

Все нижеперечисленные мероприятия должны обязательно иметь отношение к правовой тематике. Любое мероприятие Общество юристов Англии и Уэльса рассма-

*Дана публікація є фрагментом статті
відомого дослідника проблем адвокатури,
адвоката, викладача і науковця
Леоніда Борисовича Хвана.*

*Вперше стаття була оприлюднена ще у 2004
році, але й досі не втратила актуальності.
Ідеї та пропозиції, викладені автором,
залишилися не реалізованими у повному
обсязі на його батьківщині. Можливо
вони знайдуть шлях до втілення в ході
реформування української адвокатури,
адже вони варті того. Принаймні Академія
адвокатури врахувала їх у своїх програмах.
Друкується з дозволу автора.*

тривает не как средство увеличения суммы заработка, а как вклад в общее профессиональное развитие и знания. Предложение о включении того или иного мероприятия в “Лист” может поступить от любого члена Ассоциации адвокатов Узбекистана или иных заинтересованных структур. Решение о включении того или иного мероприятия в “Лист” принимается Научно-методическим советом Ассоциации адвокатов Узбекистана. Схема включения (механизм) может быть утверждена решением Президиума Ассоциации адвокатов Узбекистана, предшествующим началу году реализации CPD-программы. Вся информация об этом должна быть размещена в Интернете или иных доступных источниках.

Касаясь соответствия количества часов виду CPD-мероприятия, объема кредитных часов, а также самих видов CPD-мероприятий, то мы полагаем, что они могут быть также утверждены решением Научно-методического совета Ассоциации адвокатов Узбекистана. Это решение одновременно ответит на многие детали и вопросы, напри-

мер, можно ли набрать требуемый объем кредитных часов за 2 года вместо 4 лет или можно ли переносить часы, накопленные в одном году на другой год, кого можно и в каких случаях освобождать от прохождения CPD (если адвокат не работает по уважительным причинам: болезнь, безработица, декретный отпуск и т.п.) и т.д.

Несмотря на кажущийся объем документации, решение всех этих вопросов позволит Ассоциации адвокатов Узбекистана создать отработанную систему повышения квалификации адвокатов, которая со временем будет только укрепляться и развиваться.

Касаясь компьютерного тестирования, нам хотелось бы сделать следующие важные оговорки.

Во-первых, полученные за правильные ответы по предложенным вопросам для тестирования кредитные часы, не могут превышать 20 процентов от всего объема кредитных часов, необходимых для получения адвокатом за определенный период, а в данном случае это 72 часа за 4 календарных года. Это связано с тем, что по нашему мнению тестирование при всех его плюсах в силу объективных причин лишает адвоката непосредственного общения, дискуссии с тренером-лектором и обмена опытом с коллегами, что является важнейшим элементом повышения квалификации и присуще учебным сессиям, семинарам, тренингам и т.п. Кстати, аналогичные сомнения в отношении, например, позиций №6-9 или №15-16 исключаются, так как это достаточно тяжелый труд написать 4 монографии или две диссертации, думая при этом только о кредитных часах...

Во-вторых, список отраслей законодательства, по которым komponуются вопросы для тестирования должен быть как можно широким, равно как и варианты перечней вопросов. Полагаем, что составление тестов следует передавать ученым-юристам, профессуре юридических вузов, оставляя право за Президиумом Ассоциации адвокатов Узбекистана их утверждать, причем последний имеет право дополнительно включать в этот перечень другие вопросы, в случае если характер вопросов, по мнению Ассоциации адвокатов не вполне актуально отражает запросы адвокатской практики.

В-третьих, все варианты тестовых вопросов должны публиковаться в официальных изданиях адвокатского сообщества или в его интернет-сайте. Учитывая местные сложности с подпиской на официальный журнал Ассоциации адвокатов Узбекистана, можно было бы ввести правило, согласно которому право участия в тестировании по опубликованным в нем вопросам, может быть предоставлено только адвокатам-подписчикам журнала. В этом случае все организационные вопросы учета часов, переписки с такими читателями и взаимодействия с Ассоциацией адвокатов Узбекистана возлагаются на редакцию журнала. Однако обязательным это не должно быть: обращение к адвокатам-читателям журнала о том, что "Вы сами должны решить, на сколько вопросов отвечать. Если Вы заняты, Вы можете ответить на меньшее количество вопросов, чем 50 (но не менее 10 вопросов) или можете не отвечать совсем" – должна сопровождать публикацию любых тестовых вопросов в рамках CPD-программы.

ПРИМЕЧАНИЯ:

1. Требования по часам Общества юристов Англии и Уэльса составляют 16 часов в год. Для примера в Англии такой CPD-год длится с 1 ноября по 31 октября. У нас раскладка такова: 18 часов в календарный год.

2. Форма документа может быть утверждена Президиумом Ассоциации адвокатов Узбекистана. В Великобритании, например, документ должен иметь спецссылку Общества юристов Англии и Уэльса (Law Society – аналог Ассоциации адвокатов Узбекистана). Естественно у каждого участника CPD-программы должен быть свой индивидуальный номер (нечто вроде идентификационного номера налогоплательщика), который присутствует во всей иной документации данного члена Ассоциации адвокатов Узбекистана. Law Society даже требует от своих членов заводить т.н. зачетную книжку (Personal Training Record of CPD), где будут учитываться кредитные часы.

3. Таких форм пять: "Форма анализов потребностей обучения", "Образец полного плана обучения и развития", "Образец полных записей обучения", "Бланк плана обучения и развития", "Бланк записей по обучению".

4. Общество юристов предлагает солиситорам полезным устанавливать цели, которые должны быть достигнуты в короткий срок (1 год), средний срок (3 года) и долгий срок (5 лет); анализировать преимущества и недостатки, возможности личного развития (переход в другую отрасль права, продвижение нынешней правовой сферы и т.п.) и угрозы, под которыми например, понимаются изменения (новые технологии, перемены в госполитике, состояние экономики и т.п.).

5. В Узбекистане не в каждой области имеется юридический вуз. Не в каждой области равномерно и часто как, например, в Самаркандской, Ферганской или Бухарской, проводятся правовые мероприятия.

6. В Англии, по крайней мере 25% CPD требований представляют собой участие в аккредитованных мероприятиях, а иные 75% требований удовлетворяются через другие широкие мероприятия, но имеющих отношение к праву. Мы полагаем, что в Узбекистане может быть введена такая дифференциация, но в ином соотношении - 75% аккредитованных мероприятий, а 25% неаккредитованных.

7. Мы справедливо полагаем, что право проводить такие учебные сессии могут и другие структуры, прежде всего, юридические вузы (ТашГЮИ, юридические факультеты Национального Университета Узбекистана, Университета мировой экономики и дипломатии, Самаркандского Университета), специализированные по праву ННО, а также Центр повышения квалификации юристов при Министерстве юстиции РУз. Здесь важно соблюсти лишь один момент: учебная программа подготовки адвокатов, как по объему часов, так и по содержанию должна соответствовать требованиям, установленным Научно-методическим советом Ассоциации адвокатов Узбекистана, так как в этом случае она может быть аккредитована в рамках CPD-программы.

“Лист мероприятий, включенных в CPD-программу Ассоциации адвокатов Узбекистана”

№	Вид мероприятия	Характер участия	Объем выделяемых кредитных часов
1	Модульная учебная сессия в рамках Проекта “Центр повышения квалификации адвокатов” ¹ (7-8 дней)	Очное	72 часа
2	Научно-практический семинар продолжительностью: 1 день 2 дня 3 дня 4 дня		2 часа 4 часа 6 часа 8 часов
3	Научная конференция (симпозиум) продолжительностью: 1 день 2 дня 3 дня 4 дня		2 часа 4 часа 6 часа 8 часов
4	Научно-теоретический семинар (независимо от продолжительности)		2 часа
Коэффициенты по позициям №2, №3, №4	Выступление с докладом (содокладом)		+1 час
	Презентация проекта (программы)		+1 час
	Международный характер (статус) семинара или конференции (симпозиума)		+1 час
5	Тренинг, круглый стол (независимо от продолжительности и статуса)		3 часа
Коэффициенты по позиции №5	В качестве тренера		+2 час
	В качестве фасилитатора		+1 час
	Сдача экзамена или написание квалификационной работы		+1 час
6	Издание монографии	не менее 6-10 печ.л.	20 часов
		за каждый п.л. сверх 10 печ.л.	2 часа, но не более 10 часов
7	Издание книги (в т.ч. в соавторстве; не менее 10 печ.л.)		20 часов, но не более 30 часов на всех авторов

8	Публикации в юридических и экономических журналах, сборниках, бюллетенях, в т.ч. Е-версиях (по перечню ААУ, но не менее 0,3 печ.л.)	Индивидуально	4 часа
9	Публикации в юридических и экономических журналах, сборниках, бюллетенях, в т.ч. Е-версиях (по перечню ААУ, но не менее 0,6 печ.л.)	В соавторстве	1 час на каждого автора
		Индивидуально	2 часа
Коэффициенты по позиции №6, №7, №8, №9		За пределами РУз	+2 часа
		Комментарий кодекса	+15 часов
		Комментарий закона	+8 часов
		На иностранном языке	+3 часа
10	Тематическое выступление (не интервью) в периодических СМИ, электронных средствах массовой информации (TV&Radio)	За 1 выступление	1 час
11	Онлайн-семинар (независимо от продолжительности)		1 час
12	Компьютерное тестирование по отраслям права в рамках Проекта “Центр повышения квалификации адвокатов”	Очное	1 час за каждые 10 вопросов и далее 0,5 час. за каждые последующие 5 вопросов (см. ниже раскладку)
13	Участие в законотворческой (нормотворческой) деятельности		5 часов
14	Участие в научных, экспертных и редакционных советах, общественных структурах, квалификационных, дисциплинарных и конкурсных комиссиях (за один календарный год работы)		4 часа
15	Защита кандидатской диссертации		20 часов
16	Защита докторской диссертации		40 часов
17	Инициация грант-проектов (имеющих отношение к правовой тематике; за один календарный год работы)		5 часов
18	Участие в работе юридических клиник (но не менее четырех месяцев в году)		2 часа

**БІЛЬШ ДЕТАЛЬНУ ІНФОРМАЦІЮ
ЩОДО ПРОГРАМ ТА ПРОЕКТІВ
СПІЛКИ АДВОКАТІВ УКРАЇНИ
МОЖНА ОТРИМАТИ
НА ОФІЦІЙНОМУ САЙТІ СПІЛКИ:**

<http://www.cay.org.ua>,

**А ТАКОЖ У ЩОКВАРТАЛЬНИХ
ВИПУСКАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО
БЮЛЕТЕНЯ "НАША СПІЛКА".**

З питань придбання бюлетеню
"Наша Спілка" слід звертатися до
центрального офісу САУ:
тел.: (044) 239 7286.

Бюлетень розповсюджується
БЕЗКОШТОВНО.